

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

пров Новопечерський, 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс.: (044) 521-20-40, тел. 521-20-56

24.11.17 № 2/3-б-72291 На № _____ від _____

Державна регуляторна служба
України

Про погодження нормативно -
правового акту

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011,

Відповідно до пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» та абзацу четвертого підпункту 62 пункту 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32, розроблено Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

З огляду на зазначене прошу погодити проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України».

Додатки:

1. Проект наказу на 15 арк.
2. Пояснювальна записка на 3 арк.
3. Аналіз регуляторного впливу на 8 арк.

В.о. Голови

І.О. Яковлев

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

№ _____

Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України

Відповідно до пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» та абзацу четвертого підпункту 62 пункту 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден,

*020282

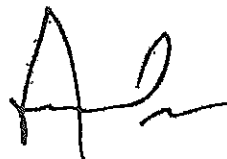
кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, що додається.

2. Державній екологічній інспекції України (Яковлев І.О.) забезпечити в установленому законодавством порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Олег СЕМЕРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства екології
та природних ресурсів України

_____ 2017 року № _____

Положення

**про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків,
заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих
засобів територіальних і внутрішніх морських вод України**

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78) (далі – Конвенція), постанов Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України», від 29 лютого 1996 року № 269 «Про затвердження Правил

охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення», від 26 квітня 2003 року № 631 «Про затвердження Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою», від 21 січня 2015 року № 32 «Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України», від 14 вересня 2011 року № 995 «Про утворення територіальних органів Державної екологічної інспекції».

2. Положення застосовується державними інспекторами України з охорони навколишнього природного середовища та державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища відповідних територій (далі - державні інспектори) для обчислення розмірів відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із будь-яких суден, кораблів та інших плавучих засобів.

3. Факти скиду забруднюючих речовин встановлюються державними інспекторами та громадськими інспекторами з охорони довкілля.

За фактом скиду на основі результатів державного та громадського контролю, спеціальних досліджень та візуальних спостережень складається протокол про порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища України (надалі – Протокол), додаток 1 до цього Положення.

Протокол підписується капітаном судна, іншого плавучого засобу, командиром корабля (або особою, що виконує їх обов'язки), судовласником, а їх підписи засвідчуються судовою печаткою (печаткою корабля, іншого плавучого засобу).

Відмова від підпису фіксується у Протоколі.

Бланки Протоколів є документами суворої звітності.

4. Розмір відшкодування збитків обчислюється Державною екологічною інспекцією України або її територіальними органами на основі Протоколу та інших матеріалів, що підтверджують факт забруднення, не пізніше п'яти діб з дня виявлення забруднення - для українських судовласників, і однієї доби - для іноземних.

5. Віднесення забруднюючих речовин до категорій токсичності (категорії забруднювачів) (X, Y, Z) проводиться відповідно до Конвенції (Правило 3 та Доповнення II додатку II Правил запобігання забрудненню шкідливими рідкими речовинами, які перевозяться наливом).

6. Обчислення розміру відшкодування збитків не проводиться у випадках, якщо доведено, що забруднення сталося внаслідок дії непереборних сил, воєнних дій, ворожих дій або народних заворушень; несправності вогнів та інших навігаційних засобів, що сталася внаслідок недбалості або інших неправомірних дій властей, які відповідають за підтримання цих засобів у порядку, відповідно до статті 305 Кодексу торговельного мореплавства України.

II. Розрахунок кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин

1. Кількість скинутих у водне середовище забруднюючих речовин розраховується на підставі перевірки суднових документів з урахуванням норм природного зменшення вантажу при перевезенні.

2. Кількість солей важких металів, органічних та завислих речовин, пестицидів, детергентів, шкідливих речовин визначається на підставі даних обстеження судна, корабля, іншого плавучого засобу, їх вантажів, аналізу записів у суднових документах, візуальних спостережень, а в окремих випадках - лабораторних досліджень.

У разі скиду цих забруднюючих речовин в суміші з водою їх кількість визначається виходячи з концентрації та об'єму скинутої суміші.

3. До нафти та нафтопродуктів, скинутих у водне середовище, відноситься нафта у будь-якому вигляді, зокрема сира нафта, рідке паливо, осади, що вміщують нафту, нафтові залишки та суміші, що вміщують нафту, відповідно до визначення, встановленого у Конвенції (Правило I та Доповнення I додатку I Правил запобігання забрудненню нафтою).

Кількість нафти та нафтопродуктів, скинутих у водне середовище, визначається на основі обстеження судна, перевірки записів у суднових чи машинних журналах та журналах реєстрації заходів щодо запобігання забрудненню моря.

При відсутності даних про кількість скинутої нафти (нафтопродуктів) її маса визначається відповідно до розділу II Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 631.

Кількість нафти, що потрапила на сніжно-льодову поверхню, визначається інструментальним методом за площею розливу та шляхом визначення маси нафти на одиницю площі.

Маса нафти на одиницю площі сніжно-льодової поверхні визначається шляхом відбору кернів у 4-5 місяцях, що розташовані на лінії, яка розділяє пляму забруднення на дві приблизно рівні частини; місця відбору проб повинні бути розташовані на однаковій відстані одна від одної. Із відібраних проб складається загальна проба, в якій і визначається маса нафти на 1 кв.м. площі.

4. До господарсько-фекальних стічних вод відносяться стоки і інші відходи з усіх типів туалетів, пісуарів, унітазів, із медичних приміщень і приміщень, в яких утримуються тварини, відповідно до визначення, встановленого у Конвенції (підпункт 3 Правило I додатку IV Правил запобігання забрудненню стічними водами із суден).

Об'єм їх скидів визначається на підставі даних обстеження судна, корабля, іншого плавучого засобу, аналітично-лабораторних досліджень, аерофотозйомки та аналізу записів в суднових документах, перевірки документів про здавання цих вод в портах.

5. До сміття, скинутого у водне середовище, відносяться всі види продовольчих, побутових і експлуатаційних відходів (за виключенням свіжої риби та її залишків), що утворюються в процесі нормальної експлуатації

судна, відповідно до визначення, встановленого у Конвенції (Правило 1 додатку V Правил запобігання забрудненню сміттям із суден).

Визначення кількості скинутого сміття проводиться на основі обстеження судна, корабля, іншого плавучого засобу, перевірки судових документів про здавання його в портах, візуального спостереження.

6. Якщо шкода від забруднення спричинена витоками або скидами забруднюючих речовин з кількох суден, кораблів, інших плавучих засобів і неможливо визначити кількість стічних вод або забруднюючих речовин, скинутих кожним з них, ця кількість ділиться пропорційно водотоннажності з урахуванням обстеження вантажів та забруднюючих речовин, які спричинили забруднення.

III. Обчислення розміру відшкодування

1. Обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів, інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод, проводиться в доларах США на підставі кількості забруднюючих речовин, скинутих у водне середовище, визначеної згідно з Розділом 2 цього Положення та такс, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України».

2. У разі одночасного скиду у водне середовище декількох забруднюючих речовин загальний розмір відшкодування збитків обчислюється як сума збитків від кожної забруднюючої речовини.

3. Після обчислення розміру відшкодування збитків державними інспекторами оформлюється Претензія (додаток 2 до цього Положення).

VI. Порядок сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів і об'єктів територіальних та внутрішніх морських вод

1. Суми збитків сплачуються:

українськими судновласниками, судна, кораблі, інші плавучі засоби, яких плавають під прапором України, - у валюті України за офіційним курсом Національного банку України на день сплати;

іноземними судновласниками, а також українськими судновласниками, судна, кораблі, інші плавучі засоби яких працюють за фрахтом під прапором іноземних країн, - у доларах США або еквіваленті цієї суми в іншій вільно конвертованій валюті чи у валюті України за офіційним валютним курсом Національного банку України на день сплати.

2. Іноземними судновласниками розрахунки проводяться в безготівковій іноземній валюті через кореспондентські рахунки уповноважених банків України (банків, які мають генеральні ліцензії на здійснення валютних операцій).

3. Банківські реквізити (назва, адреса, номери рахунків) куди повинна бути сплачена сума відшкодування збитків, надаються судновласнику державними інспекторами, які готують претензійні документи.

4. У разі відмови від добровільного відшкодування збитків Державна екологічна інспекція України або її територіальний орган оформляє і передає до суду позови в установленому порядку для стягнення їх сум.

5. З метою запобігання затримки судна, корабля, іншого плавучого засобу Держекоінспекція або її територіальні органи вживають заходів до отримання гарантії про сплату збитків. Гарантією відшкодування збитків може бути тільки банківська гарантія про сплату вказаної в претензійних документах суми збитків від судновласника або агентської організації (морського агента), що представляє інтереси судновласників, відповідно до статті 117 Кодексу торговельного мореплавства України.

6. У випадку неподання фізичною чи юридичною особою гарантії Державна екологічна інспекція України або її територіальні органи вживають заходи до затримання судна, корабля, іншого плавучого засобу; капітану порту, в якому знаходиться судно, корабель або інший плавучий засіб, надсилається Припис (додаток 3 до цього Положення) про його затримку. У разі винесення Припису територіальним органом Держекоінспекції його копія надається в Державну екологічну інспекцію України.

7. Держекоінспекція або її територіальні органи ведуть облік сум пред'явлених та сплачених претензій і позовів та включають їх до звітів, форми і терміни яких затверджують органи державної статистики.

В.о. начальника Управління
охорони земельних та водних ресурсів

Ю.Т. Колмаз

Додаток 1
до Положення про порядок обчислення
розміру відшкодування та сплати збитків,
заподіяних внаслідок забруднення із суден,
кораблів та інших плавучих засобів
територіальних і внутрішніх морських вод
України (пункт 1.3 Положення)

_____
(Державна екологічна інспекція України або назва її територіального органу та його
реквізити/

_____
State ecological inspection of Ukraine or name of her territorial organ and its properties)

Протокол/Protokol

за фактом порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища
України on the fact of violation of environmental legislation of the Ukraine

« _____ » _____ 199 р./ Date

Місце складання протоколу /place where the protokol is drawn up _____

Ким складено протокол /who draw up the protokol _____

(прізвище, ім'я та по батькові, посада інспектора /name, surname, patronymic, post of the
inspector) Судно, корабель, інший плавучий засіб, на якому вчинено порушення /Who
made the violation

назва, місткість, судновласник, порт приписки /name of the ship, vessel or floating craft,
its capacity, shipowner, port of registry)

_____

Відомості про капітана судна, іншого плавучого засобу, командира корабля, на якому
вчинено порушення /Data regarding Master of the ship-polluter, owner of the floating craft

(прізвище, ім'я та по батькові, громадянство /name, surname, patronymic, citizenship)

Відомості про інших відповідальних за порушення осіб: /Data regarding other persons who
responsible for violation:

(прізвища, імена та по батькові, громадянство/name, surname, patronymic, citizenship)

Виявлені порушення /Characteristics of the violation _____

що є порушенням статей _____ Закону України «Про охорону навколишнього
природного середовища»/is the violation of the articles _____ of the Law On
Environmental Protection in the Ukraine та статей _____ міжнародних конвенцій та

угод/and of international conventions and agreements

(назва конвенції/name of the convention)

Підпис особи, яка склала протокол/Signature of the person who vade the protocol

Підпис осіб, які підтверджують обставини порушення або були присутні:/Persons who confirm the fact of violation:

(посади, прізвища, імена та по батькові/signatures, name, surname,

patronymic, post)

Пояснення капітана судна, іншого плавучого засобу, командира корабля (осіб, що виконують їх обов'язки), судновласника та інших відповідальних осіб судна:/Explanation of the Master of the ship or vessel (acting), owner of the floating craft or the other responsible officers of the ship:

Підпис капітана судна, іншого плавучого засобу, командира корабля (осіб, що виконують їх обов'язки), судновласника, інших відповідальних осіб/Master of the ship or vessel (acting), owner of the floating craft, other responsible persones (signatures)

Печатка судна, корабля, іншого плавучого засобу /seal of the ship, vessel or floating craft
Справу про притягнення до адміністративної відповідальності буде розглянуто у /Case on instituting administrative liability will be considered by

(Державна екологічна інспекція України або назва її територіального органу/ State ecological inspection of Ukraine or name of her territorial organ)

Права та обов'язки особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, будуть роз'яснені у процесі вказаного розгляду /Rights and duties of a person being drawn to administrative liability are to be carrified during indicated investigation Протокол складено у /Protocol made in _____ примірниках /copies Копію одержав /Copy of the protocol received by _____

(капітан судна, іншого плавучого засобу, командир корабля, судновласник/

Master of the ship or vessel (acting), owner of the floating craft

Додаток 2

до Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України (пункт 3.3 Положення)

_____
(Державна екологічна інспекція України або назва її територіального органу та його реквізити/

_____
State ecological inspection of Ukraine or name of her territorial organ and its properties)

_____
(найменування судновласника/ indicate the owner of the ship or other floating craft)

Сума претензії/Sum of the claim _____

« _____ » _____ р. /Date

Претензія /Claim

Дата і час забруднення / Date, time of pollution _____

Судно, корабель, інший плавучий засіб, що Вам належить/ Owned by you _____

_____
(назва, порт приписки/name of the ship, vessel or floating craft, port of registry)

перебуваючи/while being in _____

забруднило (забруднив)/has polluted _____

_____
обставини забруднення/kind and circumstances of pollution

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (статті 20-2, 72) Державній екологічній інспекції України та її територіальним органам надано право пред'являти позови про відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення навколишнього природного середовища та нераціонального використання природних ресурсів. Збитки, обчислені згідно з таксами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України»/In accordance with the Law of the Ukraine «On Protection of the Environment» art.20-2, 72, to the state ecological inspection of Ukraine and her to the territorial organs have been given right to claim damage resulting from environmental pollution and improper management of natural resources. The damage calculated according to the fixed prices which were ratified by the Decree № 484 of the Ukrainian Cabinet of Ministers on 3rd July, 1995

На підставі викладеного/to resume above-mentioned

(Державна екологічна інспекція України або назва її територіального органу/State

ecological inspection of Ukraine or name of her territorial organ

пропонує відшкодувати заподіяні збитки/we suggest you to compensate for the damage to environment в сумі/total sum _____

(прописом/in words)

Суму збитків, заподіяних державі, у доларах США або еквівалент цієї суми в іншій вільно конвертованій валюті чи у валюті України за офіційним валютним курсом пропонуємо внести на розрахунковий рахунок №/The incurred damages are to be paid (in dollars USA or in respective currency equivalent, or in the currency of the Ukraine by the official course) to the current account № _____

(банківські реквізити/bank properties)

У разі відмови від добровільного відшкодування збитків судно, корабель, інший плавучий засіб буде затримано в порту знаходження /If you refuse to compensate for the damage, then the ship, vessel or floating craft whould be detained at the port of stay. Додаток на:/Enclosures in: _____ аркушах /sheets

1. Протокол за фактом порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища України/Protocol on the fact of ciolation of environmental legislation of the Ukraine.

2. Результати аналізів/Results of the analyses.

3. Обчислення збитків/calculation of damage.

4. і т.ін./ets

Керівник Державної екологічної інспекції України або її територіального органу (його заступник)/The Leader of the State ecological inspection of Ukraine or her territorial organ (his deputy) _____

підпис, адреса/signature, adress)

печатка Державної екологічної інспекції або її територіального органу/seal of the State ecological inspection of Ukraine or her territorial organ

Претензію отримав/The Claim received by _____

(капітан судна, іншого плавучого засобу, командир корабля, судновласник, морський

агент/Master of the ship or vessel, sea-agent, owner of the floating craft, (прізвище, ім'я та по

батькові, підпис, дата/name, surname, patronymic, signature, date)

Додаток 3
до Положення про порядок обчислення
розміру відшкодування та сплати збитків,
заподіяних внаслідок забруднення із
суден, кораблів та інших плавучих засобів
територіальних і внутрішніх морських вод
України (пункт 4.6 Положення)

Припис
про затримання судна, корабля, іншого плавучого засобу, в зв'язку з несплатою штрафів
чи претензій за порушення законодавства про охорону навколишнього природного
середовища та забруднення морських вод

Капітану _____
(назва морського порту)

«_____» _____ р.
(дата вручення припису)

Судно, корабель, "інший плавучий засіб" _____
(тип, назва, судовласник, порт приписки)

дата і час _____
забруднило (забруднив) _____
вказати місце забруднення _____
чим нанесено збитки державі на суму, _____
(вказати прописом)

яка обчислена за таксами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від
3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування
збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів
територіальних і внутрішніх морських вод України».

Забруднення є порушенням статті _____ Закону України «Про охорону
навколишнього природного середовища» та статті _____ Водного кодексу України.

Керуючись статті 91 «Кодексу торговельного мореплавства України». приписую:
затримати судно, корабель, інший плавучий засіб _____

(назва)

в зв'язку з пред'явленням претензії на суму _____
(вказати суму прописом)

та неподанням гарантії про відшкодування збитків Державній екологічній інспекції
України або її територіальному органу

Додаток: 1. Протокол за фактом порушення законодавства про охорону
навколишнього природного середовища України.

2. Обчислення збитків.
- 3.
- 4.

Керівник Державної екологічної інспекції України або її територіального органу

_____
(прізвище, ім'я по батькові, адреса, телефон, факс)

Підпис _____
М.П.

Пояснювальна записка

до проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України
«Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру
відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із
суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх
морських вод України»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Враховуючи, що Україна є Стороною Міжнародної Конвенції по захисту Чорного моря від забруднення, підписаної від імені України у м. Бухаресті 21 квітня 1992 року та ратифікованої 4 лютого 1994 року, з метою відновлення екологічної рівноваги в територіальних та внутрішніх морських водах України і посилення відповідальності за їх чистоту постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 затверджено Такси для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства, зокрема у сфері використання, відтворення та охорони морського середовища і природних ресурсів морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України та континентального шельфу України покладено на Державну екологічну інспекцію України та її територіальні органи.

Розмір відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, обчислюється посадовими особами Державної екологічної інспекції України та її територіальних органів.

Відповідно до пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» та абзацу четвертого підпункту 62 пункту 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32 розроблено проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України».

Попереднє Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, затверджене наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 26 жовтня 1995 року № 116, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 1995 року за № 478/1014, скасовано розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 166.

2. Мета і шляхи досягнення

Наказ розроблено з метою реалізації положень Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78), постанов Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України», від 29 лютого 1996 року № 269 «Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення», від 26.04.2003 № 631 «Про затвердження Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою», від 21 січня 2015 року № 32 «Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України».

Мета досягається шляхом затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

3. Правові аспекти

У цій сфері діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Водний кодекс України;

Кодексу торговельного мореплавства України;

Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78);

постанова Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 року № 269 «Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення»;

постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 631 «Про затвердження Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація норм наказу не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

5. Пропозиції заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством інфраструктури України, Державною прикордонною службою України,

Державною екологічною інспекцією України, Державною регуляторною службою України та підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

6. Регіональний аспект

Проект наказу не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У проекті наказу не встановлює правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

З метою забезпечення громадського обговорення проект наказу було розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства екології та природних ресурсів України www.menr.gov.ua та Державної екологічної інспекції України www.dei.gov.ua.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект наказу не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регулярного впливу

Наказ є регуляторним актом. Прийняття зазначеного наказу забезпечить додержання обов'язкових принципів державної регуляторної політики, передбачених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

10-1. Вплив реалізації наказу на ринок праці

Реалізація наказу не буде впливати на ринок праці.

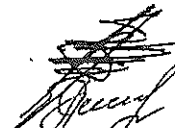
11. Прогноз результатів

Затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України забезпечить усунення недоліків, які були виявлені під час практичного застосування попереднього Положення, приведення у відповідність до чинного законодавства, а також застосування більш дієвих заходів щодо відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

В.о. Голови Державної екологічної інспекції України

І.О. Яковлев

« _____ » _____ 2017 року

 германська
Селенський

**Аналіз регуляторного впливу
проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України
«Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру
відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із
суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх
морських вод України»**

I. Визначення проблеми

Враховуючи, що Україна є Стороною Міжнародної Конвенції по захисту Чорного моря від забруднення, підписаної від імені України у м. Бухаресті 21 квітня 1992 року та ратифікованої 4 лютого 1994 року, з метою відновлення екологічної рівноваги в територіальних та внутрішніх морських водах України і посилення відповідальності за їх чистоту постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 затверджено Такси для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства, зокрема у сфері використання, відтворення та охорони морського середовища і природних ресурсів морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України та континентального шельфу України покладено на Державну екологічну інспекцію України та її територіальні органи.

Розмір відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, обчислюється посадовими особами Державної екологічної інспекції України та її територіальних органів.

Відповідно до пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» та абзацу четвертого підпункту 62 пункту 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32 розроблено проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України».

Попереднє Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, затверджене наказом Міністерства охорони навколишнього

природного середовища та ядерної безпеки України від 26 жовтня 1995 року № 116, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 1995 року за № 478/1014, скасовано розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 166-р.

Дія наказу поширюється на державних інспекторів України з охорони навколишнього природного середовища та державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища відповідних територій та визначає порядок обчислення розмірів відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із будь-яких суден, кораблів та інших плавучих засобів.

Основні групи, які зазнають вплив від проблеми:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

II. Цілі державного регулювання

Метою розроблення наказу є реалізація положень Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78), постанов Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України», від 29 лютого 1996 року № 269 «Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення», від 26.04.2003 № 631 «Про затвердження Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою», від 21 січня 2015 року № 32 «Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України».

Мета досягається шляхом розробки та затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів
Обраний спосіб є найбільш ефективним.

Розробка проекту відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми у цілому та принципам державної регуляторної політики.

Затвердження цього регуляторного акта забезпечить досягнення встановлених цілей, починаючи з дня набрання ним чинності.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1: забезпечення регулювання</p>	<p>Прийняття наказу «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» дозволить досягти нормативно - правової урегульованості питання відшкодування збитків, заподіяних морському середовищу, та реалізує положення Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78), постанов Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України», від 29 лютого 1996 року № 269 «Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення», від 26.04.2003 № 631 «Про затвердження Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою».</p> <p>Запропонований проект наказу є на даний час оптимальним рішенням, що буде розв'язувати вищезазначену проблему та відповідати чинному законодавству України.</p>
<p>Альтернатива 2: відсутність регулювання</p>	<p>Відсутність розробленого порядку обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України є невиконанням пункту 5 постанови</p>

	<p>Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України», і як результат – неможливість досконало і прозоро здійснювати розрахунки збитків.</p> <p>Цей альтернативний спосіб є недоцільним.</p>
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: забезпечення регулювання	Можливість працювати в рамках європейського правового поля, збільшення прибутків держави	Відсутні
Альтернатива 2: відсутність регулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: забезпечення регулювання	Забезпечення дотримання прав громадян України на безпечне для життя і здоров'я довкілля, у тому числі морське середовище, гарантованих Конституцією України	Відсутні
Альтернатива 2: відсутність регулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання цього регуляторного акта визначити кількісно наразі неможливо.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: забезпечення регулювання	Встановлення однозначних прозорих вимог під час обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок	Відсутні

	забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України	
Альтернатива 2: відсутність регулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні

Витрати суб'єктів господарювання великого і середнього бізнесу

Сумарні витрати за альтернативами	Суми витрат, грн.
Альтернатива 1: забезпечення регулювання	Відсутні
Альтернатива 2: відсутність регулювання	Відсутні

IV Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: забезпечення регулювання	4	Проблеми більше існувати не будуть
Альтернатива 2: відсутність регулювання	1	Проблеми продовжують існувати

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: забезпечення регулювання	Вирішення проблем	Немає	Встановлення однозначних прозорих вимог під час обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів

			територіальних і внутрішніх морських вод України
Альтернатива 2: відсутність регулювання	Немає	Немає	Неврегульованість у зазначеній сфері створить підстави для неоднозначного тлумачення та створення корупційної складової під час обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: забезпечення регулювання	Досягненням установлених цілей у разі прийняття запропонованого акта буде додержання обов'язкових принципів державної регуляторної політики, передбачені статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та удосконалення процедури обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується

	вод України	
Альтернатива 2: відсутність регулювання	Не прийняття акта не вирішує проблеми	Падіння рейтингу України серед відповідних світових рейтингів у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог природоохоронного законодавства

Негативних результатів від прийняття регуляторного акта не очікується.

V Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання проблеми можливе шляхом прийняття наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України».

Для впровадження цього акта необхідно розробити та затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно: забезпечити інформування громадськості про встановлені ним положення шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет - на офіційних веб-сайтах Мінприроди та Держекоінспекції України.

VI Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, фізичні та юридичні особи не будуть нести додаткові витрати.

VII Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється необмежений, але до моменту внесення змін в нормативно-правові акти вищої юридичної сили на виконання яких розроблений проект наказу.

VIII Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:
розмір надходження до державних та місцевих бюджетів – залишається незмінним;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту – не обмежена;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акту – високий рівень. З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційних веб-сайтах Мінприроди та Держекоінспекції України.

IX Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися до дати набрання чинності цим актом шляхом збору пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, в тому числі у разі, коли дію акта, прийнятого на визначений строк, було продовжено з метою оцінки ступеня досягнення актом визначених цілей. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання, які надійшли до Мінприроди та Держекоінспекції України.

В.о. Голови Державної екологічної
інспекції України

І.О. Яковлев

« _____ » 2017 року